

En avdelningschef på ett bevakningsföretag har tillskansat sig egendom som tillhör arbetsgivaren, låtit arbetsgivaren stå för kostnaden för privata tjänster och utrustning samt brutit mot bolagets interna attestregler. Arbetsdomstolen har funnit att agerandet sammantaget har utgjort laga grund för avskedande.

**ARBETSDOMSTOLEN**DOM  
2019-10-30  
StockholmDom nr 49/19  
Mål nr B 8/19**KLAGANDE**

Securitas Sverige AB, 556108-6082, Box 12516, 102 29 Stockholm  
Ombud: jur.kand. Peter Lindgren, Almega AB, Box 55545,  
102 04 Stockholm

**MOTPART**

L.S.

Ombud: jur.kand. Jonas Wiberg, Bragevägen 9, 191 45 Sollentuna

**SAKEN**

ogiltigförklaring av avskedande m.m.

**ÖVERKLAGAD DOM**

Solna tingsrätts dom den 12 december 2018 i mål nr T 5506-17

---

Tingsrättens dom, se bilaga.

Securitas Sverige AB (bolaget) har yrkat att Arbetsdomstolen, med ändring av tingsrättens dom, ska lämna L.S:s talan utan bifall, befria bolaget från skyldighet att betala ersättning för L.S:s rättegångskostnader i tingsrätten samt förplikta L.S. att betala bolagets rättegångskostnader i tingsrätten.

L.S. har motsatt sig ändring av tingsrättens dom.

L.S. har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Arbetsdomstolen.

Målet har avgjorts efter huvudförhandling. Vid denna har ljud- och bildupptagningarna av den muntliga bevisningen vid tingsrätten spelats upp. Parterna har åberopat samma skriftliga bevisning som vid tingsrätten.

Som grund för och till utveckling av sin talan i Arbetsdomstolen har parterna i allt väsentligt anfört detsamma som i tingsrätten. L.S. har dock i Arbetsdomstolen frånfällt invändningen att avskedandet inte får grundas på de omständigheter som bolaget känt till i mer än två månader.

## **Domskäl**

### *Bakgrund och tvisten*

Bolaget är ett auktoriserat bevakningsföretag som står under tillsyn av Länsstyrelsen. L.S. anställdes hos bolaget 1981. Han har haft flera olika befattningar under sin anställningstid. År 2010 blev han avdelningschef för enheten Hyrlarm vars verksamhet består i att hyra ut portabla inbrottslarm till företag och privatpersoner.

L.S. avskedades den 20 februari 2017. Bolaget har som grund för avskedandet gjort gällande att L.S. tagit emot eller tillskansat sig arbetsgivarens egendom (fyra drönare och tre spelkonsoler till Playstation), att han har byggt ett privat hemlarm av komponenter som tillhörde bolaget, att han låtit arbetsgivaren betala för privata tjänster (abonnemangskostnaden för hemlarmet) och utrustning (mobiltelefon tillbehör och ett batteri till den privata larmanläggningen) samt brutit mot bolagets attestregler och policy mot mutor och korruption. Bolaget har vidare gjort gällande att L.S. som avdelningschef har haft en särskild förtroendeställning samt att högre krav måste ställas på personal i ett auktoriserat bevakningsföretag än på arbetstagare i allmänhet.

Tvisten avser om L.S. agerat på det sätt som bolaget gjort gällande och om agerandena i så fall är så allvarliga att de utgör laga grund för avskedande.

### *Vilka omständigheter får bolaget åberopa till grund för avskedandet?*

L.S. har gjort gällande att den skriftliga motiveringen till avskedandet inte innefattade alla de omständigheter som bolaget senare har lagt till grund för avskedandet. Enligt L.S. kan bolaget därför inte till stöd för avskedandet åberopa att han ska ha byggt ett privat hemlarm eller de påstådda kostnaderna för hemlarmet och telefonabonnemanget.

Arbetsdomstolen instämmer i den bedömning som tingsrättens har gjort i denna del. Det innebär att den skriftliga motivering som lämnades till L.S. inte heller enligt Arbetsdomstolens bedömning utgör hinder för att åberopa de omständigheter som bolaget i målet har lagt till grund för avskedandet.

### *Vad är utrett i målet?*

Arbetsdomstolen prövar inledningsvis vad som är utrett kring de olika händelser bolaget har lagt till grund för avskedandet av L.S. Det är arbetsgivaren som har bevisbördan för att arbetstagaren har begått en handling som är av sådant slag att ett avskedande är berättigat.

### Drönarna och spelkonsolerna

Följande omständigheter är ostridiga.

L.S. köpte för bolagets räkning under sommaren 2016 in teknisk utrustning till de bärbara larmanordningar som hans avdelning hyrde ut. Vid dessa inköp ingick totalt fyra drönare på köpet, s.k. add-on-varor. Drönarna var värda mellan 10 000 kr och 13 000 kr vardera. Inköpen fakturerades genom tre fakturor. En faktura ställdes ut den 19 september 2016 och attesterades av L.S:s chef, H.B. De två andra fakturorna ställdes ut den 30 september 2016 och attesterades av L.S. själv.

Ytterligare inköp av teknisk utrustning gjordes av L.S. i december 2016. Vid dessa inköp ingick sammanlagt tre spelkonsoler till Playstation. Konsolerna var värda ca 3 000 kr vardera. Inköpen fakturerades genom tre fakturor som ställdes ut under december 2016. Samtliga attesterades av L.S. själv.

L.S. hämtade vid samtliga inköp själv varorna hos säljaren varefter han placerade den tekniska utrustningen i bolagets förråd. Drönarna och spelkonsolerna placerade han hemma i sitt eget garage. Bolaget fick tillbaka drönarna och konsolerna i samband med att L.S. underrättades om avskedande. De låg då i obrutna förpackningar.

Bolaget har gjort gällande att L.S. privat har tagit emot eller tillskansat sig drönarna och konsolerna, vilka tillhör bolaget. Enligt bolaget ska frågan om avskedande prövas fristående från en eventuell straffrättsligt rubricering av gärningen.

L.S. har invänt att han inte har haft för avsikt att tillskansa sig eller använda drönarna eller spelkonsolerna privat. Anledningen till att han förvarade föremålen hemma var, enligt honom, för att han ville använda dem som gratifikation till bolagets anställda. Om drönarna och konsolerna hade legat synliga i förrådet skulle, menade han, överraskningsmomentet ha gått förlorat.

Arbetsdomstolen konstaterar inledningsvis att det faktum att drönarna och spelkonsolerna lämnades tillbaka till bolaget i obrutna förpackningar i viss mån ger stöd för att L.S. inte hade haft för avsikt att själv tillgodogöra sig egendomen. Det kan vidare konstateras att L.S:s chef attesterade den första fakturan som avsåg teknikutrustning med drönare som bonusvara. L.S. undanhöll således inte det köpet från bolaget, vilket i någon mån också talar emot att L.S. skulle ha haft för avsikt att själv tillgodogöra sig egendomen. Det kan inte heller anses utrett att L.S. delade upp fakturorna för att själv kunna attestera dem.

Parterna är överens om att det ingick i L.S:s arbetsuppgifter att köpa in teknisk utrustning som skulle användas i hyrlarmsverksamheten. Det är även genom H.B:s och L.S:s uppgifter klarlagt att L.S. tog hem material för att arbeta med det. De nu aktuella inköpen har avsett relativt stora mängder av en detektor som vid inköpstidpunkten var en ny produkt i verksamheten. L.S. har förklarat inköpen med att han ville börja använda den nya produkten i hyrlarmsutrustningen. L.S. har även berättat att han inte hade tänkt köpa så stora mängder som köpen sedan kom att avse, men gjorde det bl.a. eftersom han kunde få vissa varor på köpet. Han bedömde dock att samtliga detektorer skulle komma till användning på sikt, varför köpet, enligt hans mening, inte var till nackdel för bolaget. Av J.B:s och D.B:s uppgifter framgår att de nya detektorerna senare användes i verksamheten, dock först i början av 2017 efter att L.S. hade slutat. Det är vidare utrett att drönare och spelkonsoler inte var produkter som användes i verksamheten på hyrlarmsenheten.

Av bolagets policy mot mutor och korruption framgår att de anställda alltid ska redovisa eventuella gåvor som erhålls i tjänsteutövningen för närmaste chef. L.S. har uppgett att han flera gånger från augusti 2016 och framåt försökte få till stånd ett möte med H.B. för att berätta om drönarna och spelkonsolerna men inte lyckades. Uppgiften framstår för Arbetsdomstolen som märklig eftersom de båda arbetade på samma kontor och att det rörde sig om upprepade inköp under en relativt lång tidsperiod.

Som redogjorts för ovan attesterade H.B. det första inköpet. Av fakturan framgår att den avsåg produkten NEO och en Phantom 4. H.B. har uppgett att han inte förstod av fakturan att bolaget fått någon vara på köpet eller att det som kallades Phantom 4 var en drönare. Inför H.B:s attestering skrev L.S. en kompletterande text på fakturan att den avsåg ”utomhusdetektorer för bildverifiering”. L.S. har uppgett att han inte tyckte det var nödvändigt med någon ytterligare information eftersom han hade tänkt berätta om drönaren vid ett personligt möte. Någon information om att Phantom 4 var en bonusvara i form av en drönare gav L.S. alltså inte till H.B. i samband med attesteringen.

L.S. har uppgett att han berättade om drönarna för D.B. som var biträdande regionchef på bolaget. Det är emellertid klarlagt att D.B. inte var L.S:s chef. L.S. har inte heller påstått att D.B. uttryckligen skulle ha godkänt att drönare köptes in eller förvarades hemma hos honom.

Sammanfattningsvis är det alltså ostridigt i målet att L.S. vid upprepade tillfällen har köpt in teknisk utrustning till bolaget i sådan mängd att egendom i form av drönare och spelkonsoler till ett värde om ca 50 000 kr kommit med på köpet. Det är utrett att L.S. har varit skyldig att informera sin närmaste chef, som vid den aktuella tidpunkten var H.B., om detta. Det har han inte gjort. Inte heller har han informerat om att han förvarade egendomen hemma. Det är inte tvistigt att egendomen tillhörde bolaget. L.S. har förvarat drönarna och spelkonsolerna hemma i sitt garage under ca ett halvår. Inköpen har varit svåra för arbetsgivaren att kontrollera då L.S. själv attesterat fem av sex fakturor samt genast transporterat den aktuella egendomen hem till sig. Egendomen har lämnats åter först i samband med avskedandet efter att det upptäckts att den förvarades

hemma hos L.S. Dessa omständigheter talar starkt för att L.S. hade haft för avsikt att tillgodogöra sig egendomen.

Någon godtagbar förklaring till sitt agerande har L.S. inte lämnat. Uppgifterna om att han var tvungen att ha egendomen hemma för att den skulle användas som gratifikation till de anställda framstår som märklig. Den avdelning, som han själv var chef för, hade mellan tre och fyra anställda. Ingen annan på bolaget har informerats om hur han tänkte använda egendomen och den har sedan kommit att ligga i hans garage under en relativt lång period. L.S. har vidare ändrat sina uppgifter under processens gång och lämnat svävande svar på de frågor han fått. Vid en sammantagen bedömning finner Arbetsdomstolen att L.S:s uppgifter inte förtar styrkan i utredningen i övrigt. De är därmed styrkt att L.S. har tillskansat sig fyra drönare och tre spelkonsoler till Playstation som tillhör bolaget genom att ta hem och förvara egendomen med avsikt att tillägna sig den. Att frånhända bolaget dess egendom innebär en skada för bolaget. Att bolaget fått tillbaka egendomen i samband med avskedandet föranleder ingen annan bedömning.

#### Hemlarmet

Det är ostridigt att L.S. byggde ett hemlarm till sig själv av komponenter som tillhörde bolaget. Enligt bolaget har L.S. gjort detta utan tillåtelse. L.S. har å sin sida gjort gällande att han kom överens med den chef han hade år 2005 när larmet först byggdes om att han fick ta hem en larmväska. Han har vidare uppgett att han senare uppdaterat och provat produkter hemma hos sig.

Det har av L.S:s och J.B:s uppgifter framkommit att L.S. inte var ensam om att bygga ett privat hemlarm med komponenter från bolaget. Att bolaget känt till att L.S. byggt ett eget larm stöds även av de uppgifter J.A. lämnat. Enligt J.A., som tidigare var anställd vid bolagets larmcentral, kan uppgifter om larm och dess innehavare läggas in i larmsystemet endast av en anställd vid larmcentralen. L.S. ska vidare ha byggt i vart fall en första version av hemlarmet för mer än tio år sedan. Av utredningen i målet framstår det som oklart om det vid de aktuella tidpunkterna var tillåtet för de anställda att bygga privata hemlarm av komponenter från bolaget, vilka komponenter som i så fall fick användas och vad bolaget känt till om L.S:s hemlarm. Bolaget har därmed inte styrkt att L.S. utan tillåtelse har byggt ett hemlarm på så sätt som påstås.

Det är ostridigt att L.S. har låtit bolaget stå för kostnaden för larmabonnemanget och ett batteri till hemlarmet. L.S. har invänt att han inte såg något hinder mot att bolaget även skulle stå för kostnaden eftersom det var ett Securitalarm. Det råder emellertid ingen tvekan om att ett hemlarm är en privat tjänst. Utgångspunkten måste vara att det är L.S. själv som ska betala för den. Detsamma gäller kostnaden för batteriet. Även om Arbetsdomstolen inte finner det styrkt att L.S. byggde hemlarmet utan tillåtelse, finns det inget som ger stöd för att det även skulle finnas en överenskommelse om att bolaget skulle stå för kostnaderna för hemlarmet.

### Telefonfodralen

Arbetsdomstolen gör i denna del samma bedömning som tingsrätten har gjort, nämligen att det inte kan anses utrett om bolaget gentemot sina anställda stod för kostnaden för telefonfodral. Att L.S. lät bolaget stå för den kostnaden kan därmed inte läggas honom till last.

När det gäller attesteringen av kostnaden för telefonfodralen gör Arbetsdomstolen följande bedömning. I sin anställning som avdelningschef hade L.S. bl.a. personal- och budgetansvar. Han hade även rätt att attestera fakturor upp till 50 000 kr. Det har framkommit att det funnits vissa oklarheter i bolagets attestregler, såsom om beloppsbegränsningen gäller per faktura eller för viss period. Genom samstämmiga uppgifter från H.B. och D.B. finner Arbetsdomstolen dock visat, att det aldrig var tillåtet att attestera egna kostnader oavsett beloppets storlek. L.S. bröt därmed mot bolagets attestregler när han attesterade kostnaden för telefonfodralen.

#### *Har det funnits tillräckliga skäl för avskedande?*

Enligt 18 § anställningsskyddslagen får avskedande ske om arbetstagaren grovt har åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren. Ett avskedande får, som framhållits i motiven till bestämmelsen, endast ske i flagranta fall. Det ska vara fråga om ett sådant avsiktligt eller grovt vårdslöst förfarande, som inte rimligen ska behöva tålas i något rättsförhållande. Arbetsdomstolen har med hänvisning till uttalanden i förarbetena till anställningsskyddslagen (se prop. 1981/82:71 s. 72) i sin praxis tillämpat ett strängt betraktelsesätt i fråga om förmögenhetsbrott och andra slag av ohederlighet på arbetsplatsen (se t.ex. AD 2014 nr 9). Frågan om det i ett enskilt fall finns laga grund för avskedande ska avgöras utifrån en samlad bedömning av såväl förseelsen som omständigheterna i övrigt.

Att en arbetstagare på något påtagligt sätt inte följer uppställda rutiner för ekonomisk kontroll och redovisning kan vara grund för att skilja arbetstagaren från anställningen, åtminstone genom uppsägning. Sådana förfaringsätt kan nämligen typiskt sett vara ägnade att dölja ekonomiska oegentligheter och de förhindrar i vart fall arbetsgivaren från att utöva den avsedda kontrollen. Med högre tjänstställning och ökat ansvar ökar de krav som kan ställas på arbetstagaren som då får anses ha en särskild förtroendeställning (se AD 2015 nr 46).

### Arbetsdomstolens bedömning

Arbetsdomstolen konstaterar inledningsvis att L.S. i egenskap av avdelningschef med bl.a. personal- och budgetansvar samt attesträtt har haft en förtroendeställning hos bolaget.

Arbetsdomstolen har funnit det styrkt att L.S. tagit hem och förvarat egendom som tillhör arbetsgivaren samt att han har haft för avsikt att tillägna sig egendomen. Drönarna och spelkonsolerna har lämnats tillbaka till bolaget först efter att bolaget upptäckt vad som inträffat och avskedat L.S. Den straffrättsliga bedömningen saknar i och för sig betydelse för Arbetsdomstolens ställningstagande. Arbetsdomstolen konstaterar att det har rört sig om ett upprepat handlande och att den aktuella egendomen har varit värd ca 50 000 kr. Agerandet har därmed varit oacceptabelt och allvarligt skadat bolagets förtroende för L.S.

Vidare har L.S. låtit bolaget stå för abonnemangskostnaden för det privata hemlarmet samt ett batteri till detta, trots att någon sådan överenskommelse inte fanns med bolaget. Han har därutöver attesterat inköp av tillbehör till sin mobiltelefon i strid med bolagets attestregler. Även om det rört sig om förhållandevis ringa belopp finns anledning att se allvarligt på det inträffade.

Bolaget har haft ett berättigat intresse av att såväl attestreglerna som policyn mot mutor och korruption följs. Ett sådant intresse gör sig inte minst gällande i bolag verksamma inom säkerhets- och bevakningsbranschen. L.S:s agerande har rubbat bolagets förtroende för honom som anställd.

Sammantaget gör Arbetsdomstolen bedömningen att L.S. grovt åsidosatt sina åligganden mot bolaget på sådant sätt att det funnits laga skäl för avskedande. Avskedandet ska därför inte ogiltigförklaras. Därmed har L.S. inte heller rätt till vare sig begärd lön och andra anställningsförmåner efter avskedandet eller allmänt skadestånd. Tingsrättens dom ska ändras i enlighet med detta.

### *Rättegångskostnader*

Arbetsdomstolens ställningstagande innebär att bolaget är vinnande part. L.S. ska därför ersätta bolaget för dess rättegångskostnad i tingsrätten. Bolaget yrkade i tingsrätten ersättning för rättegångskostnad med 135 000 kr samt klagjorde att mervärdesskatt inte ska utgå på beloppet. Yrkat belopp får anses skäligt. Bolaget har inte yrkat ersättning för rättegångskostnader i Arbetsdomstolen.

### **Domslut**

1. Med ändring av punkterna 1 – 3 i tingsrättens domslut avslår Arbetsdomstolen L.S:s talan.
2. Med ändring av punkten 4 i tingsrättens domslut befriar Arbetsdomstolen Securitas Sverige AB från skyldigheten att ersätta L.S:s rättegångskostnad i



tingsrätten och förpliktar istället L.S. att ersätta Securitas Sverige AB för dess rättegångskostnad i tingsrätten med 135 000 kr vilket avser ombudsarvode. På beloppet ska ränta enligt 6 § räntelagen utgå från den 12 december 2018 till dess betalning sker.

Ledamöter: Karin Renman, Håkan Lundquist, Kerstin G Andersson, Åsa Kjellberg Kahn, Stefan Lagervall, Jolan Wennberg och Paul Lidehäll.  
Enhälligt.

Rättssekreterare: Klara Hedlund

## Bilaga

Tingsrättens dom (Ledamöter: Örjan Härneskog, David Löfgren och Caroline Smith, referent)

**BAKGRUND**

Securitas Sverige AB är ett bolag verksamt i säkerhetsbranschen. L.S. anställdes hos bolaget 1981. Han var tillsvidareanställd och fr.o.m. 2010 avdelningschef för enheten *Hylarm* med ansvar för bl.a. avdelningens personal, ekonomi och att avdelningens dagliga produktion fortlöper enligt budget och uppsatta mål. Han hade inom ramen för anställningen befogenhet att attestera utgifter upp till 50 000 kr.

Den 6 februari 2017 underrättade bolaget L.S. om att bolaget ville avskeda honom. Han avskedades den 20 februari 2017. Hans månadslön var 37 800 kr vid tidpunkten för avskedandet. I den skriftliga motiveringen till avskedande angavs att L.S. hade:

- *tillskansat sig fyra så kallade drönare och två Playstation spelkonso-  
ler samt ett batteri till en larmanläggning,*
- *låtit Securitas stå för kopplingen av sitt hemlarm till Securitas larm-  
central,*
- *köpt in personlig utrustning till sin privata cykel, och*
- *misskött sina arbetstider.*

L.S. är eller har varit medlem i den fackliga organisationen Ledarna. Tvisteförhandlingar har genomförts.

**YRKANDEN OCH INSTÄLLNING**

L.S. har yrkat att tingsrätten ska

1. förklara avskedandet av honom ogiltigt,
2. förplikta Securitas att till honom betala lön med 37 800 kr per månad från dagen för avskedandet och pensions- samt semesterförmåner med anledning av anställningen intill dagen för dom i målet, och
3. förplikta Securitas att till honom betala allmänt skadestånd med 180 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 18 juli 2017 (dvs. dagen för delgivning av stämningsansökan).

**Securitas Sverige AB** har bestritt yrkandena och inte godtagit något belopp som skäligt allmänt skadestånd i och för sig. Den begärda räntan har dock vitsordats i och för sig. Om tingsrätten finner att bolaget brutit mot anställningsskyddslagen, har bolaget begärt att det allmänna skadeståndet jämkas till skäligt belopp.

Om tingsrätten bifaller L.S:s talan om att avskedandet ska ogiltigförklaras, har parterna varit överens om att det innebär att anställningen består och att arbetsgivaren är skyldig att betala ut lön och övriga anställningsförmåner från tidpunkten för avskedandet (den 20 februari 2017). Tingsrätten behöver i så fall enligt parterna inte i domslutet ange vilken lön och vilka övriga

anställningsförmåner som bolaget ska betala ut eftersom anställningen i så fall fortgår.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

## **GRUNDER M.M.**

### **L.S.**

Bolaget avskedade honom trots att det inte ens fanns saklig grund för uppsägning. Bolaget har vid tingsrätten även åberopat andra omständigheter till grund för avskedandet än de som angavs i den skriftliga motiveringen och bolaget har känt till omständigheterna i mer än två månader. Avskedandet kan därför inte grundas på dessa omständigheter. Genom avskedandet bröt bolaget mot 18 § anställningsskyddslagen och avskedandet ska förklaras vara ogiltigt i enlighet med 35 § anställningsskyddslagen. Han har rätt till ekonomiskt och allmänt skadestånd enligt 38 § anställningsskyddslagen.

### **Securitas**

Bolaget hade laglig grund för att avskeda L.S. med hänsyn till att L.S. grovt åsidosatt sina åligganden mot bolaget/arbetsgivaren genom att tillskansa sig utrustning som tillhör bolaget, låta bolaget betala privata tjänster och utrustning och genom att bryta mot bolagets attestregler och dess policy mot mutor och korruption. Som avdelningschef med budgetansvar och attesträtt hade L.S. en särskild förtroendeställning gentemot arbetsgivaren.

Securitas är ett auktoriserat bevakningsföretag som står under tillsyn av länsstyrelsen. Verksamheten är tillståndspliktig och all personal som är anställd måste vara godkänd av länsstyrelsen för att få tjänstgöra i företaget. Högre krav måste ställas på personal i ett auktoriserat bevakningsföretag än på arbetstagare i allmänhet.

De konkreta enskilda händelser som bolaget lägger till grund för avskedandet är att L.S.

- a) i samband med inköp av larmteknisk utrustning för bolagets räkning i september 2016 privat tog emot eller tillskansade sig *fyra drönare* från en av bolagets leverantörer (Teletec Connect). Var och en av drönarna var värd 13 000 kr. Han förvarade sedan utrustningen hemma i sitt garage.
- b) i samband med inköp av larmteknisk utrustning för bolagets räkning den 8, 13 och 20 december 2016 privat tog emot eller tillskansade sig *tre Playstation spelkonsoler* från en av bolagets leverantörer. Var och en av konsolerna var värd 3 000 kr. Han förvarade sedan utrustningen hemma i sitt garage.
- c) någon gång för ungefär tio år sedan byggde ett *privat hemlarm* av komponenter som tillhörde bolaget och hade ett värde av 52 320 kr. Han omvandlade ett larm som var avsett för företagets kunder och som privatpersoner överhuvudtaget inte är uppkopplade mot, till ett hemlarm. Dessutom lät han arbetsgivaren stå för kostnader för abonnemanget (270 kr) och ett batteri till larmet (197 kr).

- d) den 8 december 2016 köpte ett *telefonfodral till sin privata cykel* värt 150 kr och lät bolaget/arbetsgivaren stå för kostnaden. Han godkände själv köpet och attesterade fakturan i strid med bolagets policy för attestering av fakturor m.m. Även 2014 och 2015 gjorde han motsvarande köp av privata telefonfodral till cykeln på arbetsgivarens bekostnad.

L.S. gjorde inköpen som föranledde att leverantören lämnade drönarna som ”sommarbonus” respektive spelkonsolerna som ”julbonus” vid olika tillfällen; tre inköp i september och tre i december 2016. Han delade upp inköpen över tid så att han själv skulle kunna attestera fakturorna. Alla inköpen utom det första föll inom ramen för hans egen rätt att attestera fakturorna.

Att L.S. för egen räkning tillgodogjorde sig drönarna och spelkonsolerna utgör brott: stöld, förskingring eller olovligt förfogande (om egendomen tillhörde bolaget) eller tagande av muta (om han som anställd hos bolaget fått egendomen personligen av leverantören). En straffrättslig prövning av L.S:s agerande är dock inte nödvändig för att laglig grund för avskedande ska kunna slås fast. Frågan om avskedandet prövas fristående från eventuell straffrättslig rubricering av brott.

L.S. kan inte med framgång åberopa ”tvåmånadersregeln” i anställningsskyddslagen eftersom bolaget underrättade L.S. om avskedandet den 6 februari 2017, vilket var inom två månader efter att bolaget den 5 januari 2017 fått kännedom om de omständigheter som bolaget lägger till grund för avskedandet. Bestämmelsen innebär dessutom att så länge *någon* av de åberopade händelserna ligger inom tvåmånadersfristen får bolaget åberopa alla nu angivna händelser till stöd för avskedandet. Här ligger både mottagandet av spelkonsolerna och köpet av cykelhållare/telefonfodral i december 2016 inom fristen.

Om tingsrätten finner att bolaget inte hade tillräckliga skäl för att avskeda L.S., gör bolaget inte gällande att det hade saklig grund för uppsägning.

Bolaget har inte i målet gjort gällande att L.S. skulle ha misskött sina arbetstider.

### **L.S.**

Han har inte agerat otillbörligt mot bolaget.

De *fyra drönarna och de tre spelkonsolerna* han haft hemma hos sig var en inköpsbonus i samband med att han för bolagets räkning köpte in material från en underleverantör. Bolaget har inte ifrågasatt materialinköpen. Bolaget har användning för drönare och spelkonsoler i sin verksamhet. Han hade inte något tillägnelseuppsåt beträffande denna egendom. Han delade inte upp inköpen till olika tidpunkter i syfte att falla under attestgränsen (50 000 kr). Han har inte heller orsakat bolaget någon skada. Han uppmärksammade själv bolaget på dessa bonusar genom att han i oktober 2016 sa till regionchefen vid Securitas D.B. att drönarna kunde användas i bolagets

verksamhet. Han lämnade tillbaka drönarna och spelkonsolerna till bolaget i februari 2017.

Det är riktigt att drönarna kan ha haft ett värde av 10 000-13 000 kr/styck, att spelkonsolerna kan ha varit värda ca 3 000 kr/styck och att telefonfodralets värde var ca 150 kr.

Det är riktigt att han hade sitt *privata hemlarm* kopplat till Securitas larmcentral. Men information om kopplingen fanns i de listor som utvisar larmkopplingar och informationen var därmed allmänt känd inom organisationen. Bolaget får därmed anses ha känt till omständigheterna under lång tid och ha accepterat upplägget. Vidare hade bolaget känt till denna omständighet i mer än två månader när han avskedades. Han tror att han byggde sitt första hemlarm under år 2005. Det innebär att avskedandet inte lagligen kan grundas på denna omständighet.

Det är riktigt att han lät bolaget betala för ett *Iphone-fodral för tjänstetelefonen* till sin privata cykel. Inköpet skedde i samband med att bolaget bytte ut samtliga tjänstetelefoner. Han skaffade fodralet för att kunna nyttja tjänstetelefonen på cykeln. Bolaget har inte preciserat på vilket sätt inköpet var klandervärt. Bolaget kan dessutom inte göra gällande inköpet som grund för avskedandet eftersom bolaget vid tidpunkten för avskedandet hade haft kännedom om inköpet i mer än två månader.

Han har inte missbrukat sin attesträtt, genom att medvetet ”dela upp” inköpen av de detektorer som medförde att han fick del av drönarna eller på annat sätt.

Bolagets skriftliga motivering till avskedandet innefattade inte alla de omständigheter som bolaget nu lägger till grund för avskedandet. Att han skulle ha ”byggt ett privat hemlarm” eller de påstådda kostnaderna för hemlarmet respektive telefonabonnemanget anges inte i motiveringen. Det innebär att bolaget nu inte kan lägga dessa omständigheter till grund för avskedandet.

Bolaget har successivt under handläggningen av tvisten frånfallit ett antal av de omständigheter/grunder som initialt lades honom till last. I den skriftliga motiveringen till avskedande angav bolaget fyra huvudsakliga grunder som skäl för att skilja honom från tjänsten. Av dessa har bolaget nu frånfallit påståendena om att han misskött arbetstiderna och att han låtit arbetsgivaren stå för kopplingen av hemlarmet.

#### **UTREDNINGEN I MÅLET**

På L.S:s begäran har förhör under sanningsförsäkran hållits med honom själv och vittnesförhör hållits med J.A. (tidigare anställd på larmcentralens kundtjänst hos bolaget), J.V. (anställd hos Teletec Connect) och L.R. (Ledarnas facklige ombudsman). På Securitas begäran har vittnesförhör hållits med H.B. (regionchef och L.S:s närmaste chef), J.B. (anställd på enheten Hyrlarm) och D.B. (regionchef). Båda parter har även åberopat skriftlig bevisning.

## DOMSKÄL

### **Inledning**

Det tingsrätten har att bedöma i målet är om det har funnits tillräckliga skäl för att avskeda L.S. Det är Securitas som ska bevisa de omständigheter som legat till grund för avskedandet. Eftersom parterna är oense om vilka omständigheter som Securitas får åberopa som grund för avskedandet, dels utifrån den skriftliga motiveringen, dels utifrån tvåmånadersregeln i 18 § andra stycket anställningsskyddslagen, inleder tingsrätten med att ta ställning i denna fråga. Därefter kommer tingsrätten att bedöma vilka av de omständigheter som får läggas till grund för avskedandet som är bevisade och sedan om dessa omständigheter utgör laglig grund för avskedande. Slutligen behandlas yrkandena om lön, skadestånd och rättegångskostnader.

### **Vilka omständigheter får Securitas åberopa som grund för avskedandet?**

Enligt 19 § tredje stycket anställningsskyddslagen är arbetsgivaren skyldig att på arbetstagarens begäran uppge de omständigheter som åberopas som grund för avskedandet. Uppgiften ska vara skriftlig om arbetstagaren begär det. Ett sådant besked får som regel den verkan att arbetsgivaren inte med framgång kan åberopa andra omständigheter än de uppgivna, om saken förs till domstol. Samma rättsverkan inträder enligt rättspraxis i allmänhet om arbetsgivaren vid en förhandling preciserar skälen för åtgärden (se exempelvis AD 2005 nr 78 och AD 2001 nr 70, jfr prop. 1973:129 s. 130f).

Enligt förarbetena bör emellertid inte alltför stränga krav ställas på att arbetsgivaren uttömmande anger skälen för avskedandet. En arbetsgivare bör i allmänhet kunna belysa ett kortfattat besked om grunderna för ett avskedande genom att ange ytterligare detaljer inför domstolen. Däremot bör arbetsgivaren inte med framgång kunna åberopa en helt annan grund för åtgärden än den som angetts i beskedet (se prop. 1973:129 s. 130f). Frågan i vad mån en arbetsgivare kan åberopa omständigheter som inte uttryckligen angetts men som kan sägas ligga i linje med vad som anförts har kommit under Arbetsdomstolens prövning i flera fall (se exempelvis AD 2018 nr 39, AD 2005 nr 17, AD 2004 nr 82, AD 1995 nr 41 och AD 1993 nr 127).

I AD 2005 nr 17 prövade Arbetsdomstolen om arbetsgivaren, som i den skriftliga motiveringen angett att arbetstagaren haft för avsikt att låta arbetsgivaren stå för kostnader avseende sina privata inköp, även kunde åberopa omständigheten att arbetstagaren i vart fall mottagit en otillbörlig förmån. Arbetsdomstolen konstaterade att båda omständigheterna avsåg samma yttre händelseförlopp som ursprungligen åberopats och att omständigheterna hade ett klart och naturligt samband med varandra. Arbetsdomstolen ansåg därför att den ytterligare omständigheten som åberopades låg i linje med de skäl som angetts ursprungligen och således var det inte fråga om en helt annan grund för avskedandet utan arbetsgivaren fick åberopa omständigheten till grund för avskedandet.

I målet är det ostridigt att Securitas lämnat en skriftlig motivering till L.S:s avskedande. I motiveringen angavs att L.S. hade tillskansat sig fyra så kallade drönare och två Playstation spelkonsoler samt ett batteri till en larmanläggning, låtit Securitas stå för kopplingen av sitt hemlarm till Securitas larmcentral, köpt in personlig utrustning till sin privata cykel och misskött sina arbetstider. Securitas har därefter utvecklat de omständigheter som åberopas till grund för avskedandet och uppgett att L.S. privat tog emot eller tillskansade sig fyra drönare och tre Playstation spelkonsoler, att han byggde ett privat hemlarm av komponenter som tillhörde bolaget, vilket hade ett värde av 52 340 kr, och att han lät arbetsgivaren stå för kostnaden för abonnemanget och ett batteri till larmet, samt att han köpt telefonfodral till sin privata cykel år 2014, 2015 och 2016, att han lät bolaget stå för kostnaden och att han bröt mot bolagets attestregler. Securitas gör inte längre gällande omständigheten att L.S. misskött sina arbetstider.

När det gäller *drönarna och spelkonsolerna* anser tingsrätten att den ytterligare omständighet som Securitas åberopat, nämligen att L.S. privat tog emot sakerna, har ett klart och naturligt samband med den ursprungliga motiveringen och avser samma yttre händelseförlopp. Omständigheten kan därför inte anses utgöra en ny grund utan får åberopas till grund för avskedande. Det som Securitas i övrigt tagit upp beträffande drönarna och spelkonsolerna utgör endast ytterligare detaljer om samma händelse, såsom tidpunkt för händelserna, antal produkter och värdet av sakerna, vilket får åberopas av Securitas.

Beträffande omständigheten att L.S. byggde ett *privat hemlarm* av komponenter som tillhörde bolaget och att han lät Securitas stå för kostnaden av abonnemanget och för ett batteri, anser tingsrätten att dessa omständigheter har ett klart samband med det ursprungliga påståendet om att L.S. lät bolaget stå för uppkopplingen av larmet. Enligt tingsrättens mening hänger omständigheterna beträffande larmet ihop på ett sådant sätt att det rör sig om samma yttre händelseförlopp. Tingsrätten anser därför att Securitas även får åberopa dessa omständigheter som grund för avskedandet. Securitas får även som ytterligare detalj ange värdet av komponenterna och kostnaden för abonnemanget.

Slutligen vad gäller *telefonfodralen* anser tingsrätten att de omständigheter som Securitas lagt till om att L.S. lät bolaget stå för kostnaden för inköp vid tre tillfällen och att han bröt mot bolagets attestregler, har ett klart samband med det ursprungliga påståendet och ligger helt i linje med vad som angavs i den skriftliga motiveringen. Securitas har därför rätt att även åberopa dessa omständigheter.

Sammanfattningsvis anser tingsrätten alltså att den skriftliga motiveringen som lämnades till L.S. inte utgör hinder för att åberopa de omständigheter som Securitas nu gör gällande i detta mål.

Frågan är då om några omständigheter faller bort på grund av tvåmånadersregeln.

Enligt 18 § andra stycket anställningsskyddslagen får ett avskedande inte grundas enbart på omständigheter som arbetsgivaren har känt till mer än två månader innan underrättelse enligt 30 § anställningsskyddslagen lämnats. Det är tidpunkten då den anställdes kontraktsbrott eller motsvarande uppdragas för arbetsgivaren som är avgörande för beräkningen av tvåmånadersfristen. Om det har inträffat ett förhållande som inte genast kan överblickas av arbetsgivaren så börjar den angivna tiden om två månader inte att löpa förrän de närmare omständigheterna har blivit klarlagda (se exempelvis AD 2015 nr 13, AD 2013 nr 25, AD 2000 nr 116 och AD 1999 nr 146). Bevisbördan för vid vilken tidpunkt arbetsgivaren har fått kännedom om vad som inträffat åligger arbetsgivaren (se AD 2013 nr 12).

Ordet *enbart* i bestämmelsen innebär att om ett avskedande grundas på någon omständighet som arbetsgivaren känt till kortare tid än två månader innan underrättelse lämnades, får även omständigheter som inträffat eller blivit kända tidigare åberopas.

En omständighet som arbetsgivaren känt till mer än två månader får åberopas som grund för avskedande, under förutsättning att denna omständighet kopplas samman med någon omständighet som kommer till arbetsgivarens kännedom inom tvåmånadersfristen (jfr AD 1990 nr 18).

L.S. underrättades om avskedandet den 6 februari 2017. Securitas menar att bolaget fick kännedom om samtliga omständigheter som bolaget lagt till grund för avskedandet i samband med en internutredning som utfördes i januari 2017. L.S. menar att bolaget känt till flera av omständigheterna under en längre tid än två månader. Exempelvis har L.S. uppgett att han nämnt för D.B. om drönarna tidig höst 2016 och att Securitas fått kännedom om hemlarmet när bolaget genomförde uppkopplingen flera år tidigare. Frågan är om Securitas har visat att bolaget fick kännedom om förhållandena inom tvåmånadersfristen.

Det är ostridigt att inköpen som gav drönare i bonus gjordes den 19 och 30 september 2016, att inköpen som gav spelkonsolerna i bonus gjordes den 8, 13 och 20 december 2016, att inköpet av det senaste telefonfodralet gjordes den 8 december 2016 och övriga något/några år tidigare, att L.S. hade sitt hemlarm uppkopplat till Securitas larmcentral under flera år och att L.S. återlämnade drönarna, spelkonsolerna och hemlarmet i samband med avskedandet.

Tingsrätten konstaterar inledningsvis att bolaget i vart fall inte haft kännedom om spelkonsolerna och det senaste telefonfodralet i mer än två månader. I övrigt har i huvudsak följande anförts.

H.B., regionchef på Securitas och L.S:s närmaste chef, har berättat att han, i samband med att han gick igenom resultatet för enheten Hyrlarm i december 2016, upptäckte att resultatet svajat och att han när han tittade närmare på siffrorna upptäckte flera fakturor avseende inköp på larmutrustning som skulle läggas upp på avskrivning men som i stället hade kostnadsförts direkt. Han har även uppgett att han inte själv förstod av fakturorna att



bolaget fått vissa saker på köpet, inte heller förstod han det när han attesterade fakturan avseende den första drönaren i september 2016, utan det var först när han utredde avskrivningarna som han fick höra av J.B. om drönarna och spelkonsolerna. Han har vidare förklarat att han tyckte situationen kring drönarna och spelkonsolerna var ”skum” och att han gick till Securitas internutredare, som inledde en utredning i början av januari 2017. Han har därtill berättat att under internutredningen, som pågick i en månad, kom det fram även att L.S. gjort privata inköp vid flera tillfällen. Han fick själv kännedom om hemlarmet i samband med underrättelsen om avskedandet. När han bad L.S. att återlämna drönarna och spelkonsolerna, lämnade L.S. tillbaka larmväskan.

J.B., anställd på enheten Hyrlarm, har uppgett att han blev inkallad till H.B. någon gång under hösten 2016 och att H.B. dels tog upp enhetens försämrade resultat, dels frågade vad det var för produkter som angavs på vissa fakturor eftersom H.B. inte själv var teknisk kunnig och förstod vad som angavs på fakturorna. I samband med detta samtal nämndes drönarna och spelkonsolerna. Vidare har J.B. berättat att det var först efter att L.S. lämnat in sitt hemlarm som han granskade och värderade de produkter som använts för att bygga hemlarmet.

D.B., regionchef på Securitas, har berättat att han och L.S. hade haft ett samtal om en hypotetisk situation där drönare skulle användas i Securitas verksamhet, men att han fick kännedom om att L.S. haft drönarna och spelkonsolerna hemma hos sig först efter att L.S. blivit avskedad.

J.A., tidigare anställd på Securitas larmcentral, har berättat att uppkoppling av Securitas larm görs av godkänd installatör på Securitas larmcentral och att en privatperson normalt inte kan koppla upp larmet själv.

L.S. har gjort gällande att bolaget hade kunnat gå in och granska alla fakturor som han attesterat eller skickat för attestering till sin chef. Enligt tingsrättens mening kan detta i sig inte leda till att sakförhållandena var klarlagda för bolaget. Tingsrätten anser i stället att det genom H.B:s berättelse, som vinner stöd av J.B:s och D.B:s uppgifter, är visat att det först i samband med utredningen i januari 2017 klarlades för bolaget hur L.S. hade hanterat drönarna, spelkonsolerna, telefonfodralen och hemlarmet. Dessutom uppdagades flera omständigheter kring hemlarmet först i samband med att L.S. återlämnade larmet.

Tingsrätten anser alltså att Securitas fått kännedom om samtliga händelser som nu åberopas till grund för avskedandet inom tvåmånadersfristen. Det innebär att samtliga omständigheter som Securitas åberopat får läggas till grund för bedömningen av frågan om det förelegat laglig grund för avskedande.

Eftersom parterna i väsentliga delar är oense om vad som faktiskt har hänt beträffande respektive omständighet kommer tingsrätten nu att ta ställning till vad som är bevisat i målet.

### **Vilka omständigheter är bevisade?**

Det ankommer på arbetsgivaren att visa att det funnits laglig grund för avskedandet. Detta innebär att arbetsgivaren, när det som i detta fall föreligger tvist om förekomsten av vissa omständigheter som lagts till grund för avskedandet och som i realiteten innebär att arbetstagaren kan ha gjort sig skyldig till exempelvis brottsligt förfarande, har att fullt ut styrka dessa omständigheter. Den beviskyldighet som alltså åligger arbetsgivaren medför att brister i bevisningen om vad som faktiskt inträffat går ut över arbetsgivaren (se exempelvis AD 2005 nr 17). Arbetsgivarens påstående om arbetstagarens handlande ska prövas utifrån en sedvanlig bedömning av utredningen i målet (se AD 2002 nr 85).

#### *Drönarna och spelkonsolerna*

Det är ostridigt att L.S. i samband med inköp av teknisk utrustning till bolaget sommaren 2016 fick fyra drönare på köpet, att tre fakturor utställdes vid inköpen, varav en den 19 september 2016 och två den 30 september 2016, att hans chef attesterade den första fakturan medan L.S. attesterade de två sista fakturorna, att drönarna var värda mellan 10 000 till 13 000 kr/styck, att L.S., efter inköpen, förvarade drönarna hemma i sitt garage och att han lämnade tillbaks drönarna, i öppnade förpackningar, i samband med att han fick underrättelse om avskedandet i februari 2017.

Det är också ostridigt att L.S. i samband med inköp av teknisk utrustning till bolaget julen 2016 fick tre spelkonsoler på köpet, att tre fakturor utställdes vid inköpen varav en den 8 december 2016, en den 13 december 2016 och en den 20 december 2016, att L.S. attesterade samtliga fakturor själv, att spelkonsolerna var värda ca 3 000 kr/styck, att han, efter inköpen, förvarade spelkonsolerna hemma i sitt garage och att han lämnade tillbaks dessa, i öppnade förpackningar, i samband med att han fick underrättelse om avskedandet i februari 2017.

L.S. har uppgett att han aldrig haft för avsikt att tillskansa sig eller använda drönarna eller spelkonsolerna privat, utan att han förvarade dessa hemma för att senare kunna överraska kollegorna på jobbet med produkterna som gratifikation. Han har även berättat att han inte sa något om drönarna till sin chef H.B. eftersom han inte fick till något möte med denne, trots att han bad om det, samt att det inte fanns några regler emot att han tog hem bolagets material. Han har vidare berättat att den tekniska utrustningen som han köpte in i samband och som innebar att han fick drönarna och spelkonsolerna som bonus, var produkter som bolaget skulle börja använda och att han gjorde inköpen utifrån behov och efterfrågan på larmväskor och eftersom bolaget dessutom fick rabatt genom att han utnyttjade Teletecs kampanjer. Han begärde inte att köpen den 30 september 2016 skulle delas upp på två fakturor så han kunde attestera dessa själv. Han vet inte varför två fakturor utställdes samma dag men att det kan ha berott på att han gjorde en beställning online och köpte resten i butik eller att den ena beställningen gjorts tidigare men fakturerades först senare. Han har vidare förklarat att han inte är säker på varför det blev tre inköp i december 2016 men att det

kan ha berott på att allt material inte fanns inne vid köpet eller att nytt behov uppkom.

J.V., anställd på Teletec Connect, har berättat att deras sommar- respektive julkampanj var en typisk ”add-on” kampanj som innebar att om en kund köpte viss mängd fick kunden en bonusvara. Han har vidare förklarat att deras kampanjer regelmässigt skickas ut till 3 000-4 000 kunder och att de används för att marknadsföra bolaget.

L.R., facklig förtroendemans hos Ledarna som deltog i tvisteförhandlingarna, har berättat att han uppfattade att L.S. förvarade sakerna hemma eftersom han för orolig för att sakerna skulle försvinna på jobbet.

H.B., regionchef på Securitas och L.S:s närmaste chef, har berättat att både han och L.S. arbetade på kontoret i Lindhagen under hösten 2016 och de satt på samma våningsplan ca 40 meter ifrån varandra. Han har förklarat att han inte överblickade varje inköp som gjordes till enheten Hyrlarm, utan han granskade resultatet. Det var inget konstigt om L.S. köpte in produkter till enhetens larmanläggningar. Han har även förklarat att den faktura han attesterade som är aktuell i målet inte var något märklig i sig, men han förstod inte av fakturan eller meddelandet från L.S. att bolaget fått en drönare på köpet. Han har även berättat att L.S. inte sagt något om drönarna eller spelkonsolerna till honom och att han hörde av grabbarna på Hyrlarm att produkterna som L.S. köpte in i samband med drönarbonusen inte användes i verksamheten förrän långt senare. Vidare har H.B. förklarat att det är svårt att säga om det finns några attesteringsregler angående rätten att attestera två fakturor samma dag som var för sig understiger attestbeloppet men som tillsammans överstiger beloppet. Han har även uppgett att han inte anser att L.S. borde ha tagit hem produkterna och att generellt tar man endast hem det material som man arbetar med men han kan inte säga om det framgår av bolagets policy eller ej.

J.B., anställd på enheten Hyrlarm, har uppgett att de produkter som L.S. köpte in i samband med sommarkampanjen inte var några produkter som vid tillfället användes av enheten, att varorna placerades undanstoppade i förrådet och att det var först i samband med att L.S. avskedades som produkterna började användas. Han har vidare förklarat att Securitas efter återlämnandet av produkterna använt drönarna och spelkonsolerna i sin verksamhet men inte på enheten Hyrlarm.

D.B., regionchef på Securitas, har berättat att det inte är konstigt att det kommer flera fakturor samma månad som han attesterar så länge beloppen understiger 50 000 kr, men att han aldrig skulle attestera egna kostnader oavsett belopp. Han har vidare berättat att enheten Hyrlarm började använda de komponenter som L.S. köpte in i början av 2017 samt att drönarna och spelkonsolerna kommit till användning i Securitas verksamhet.

Tingsrätten gör följande bedömning. L.S:s uppgifter angående syftet med förvaringen av drönarna och spelkonsolerna stöds till viss del av att förpackningarna vid återlämnandet var obrutna och även till viss del av vad

L.R. berättat. Det framstår dock som märkligt att han förvarade bolagets saker i sitt hem utan att meddela sin chef H.B. eller någon annan om detta. Även L.S:s förklaring till varför han inte sa något till sin chef, nämligen att han inte fick till något möte med denne, framstår som underlig eftersom de arbetade i samma lokal och han enkelt hade kunnat t.ex. mejla chefen. L.S:s chef, H.B., attesterade visserligen den första fakturan i september 2016 men av fakturan och det meddelande som L.S. bifogade fakturan är det inte enkelt att förstå att bolaget hade fått en drönare på köpet. L.S. hade kunnat vara tydligare i sin beskrivning och borde ha meddelat sin chef om situationen.

L.S. vet inte själv varför det utställdes två fakturor samma dag men han har gett några alternativa förklaringar. Samtliga förklaringar framstår som rimliga och det kan även noteras att fakturorna avsåg två olika produkter. Vidare har det inte klarlagts, varken genom förhören med företrädare för Securitas eller av den skriftliga bevisningen, vad bolaget haft för attesteringspolicy vad gäller beloppsgräns vid flera inköp samma dag eller samma månad. Det är således inte utrett att L.S. handlat emot bolagets interna attesteringsregler eller att L.S. avsiktligt delat upp köpen i syfte att kunna attestera fakturorna själv.

Både J.B. och D.B. har berättat att produkterna som inköptes senare kom till användning i bolaget och med hänsyn härtill går till inte att dra slutsatsen att inköpen var onödiga. Vidare bekräftas kampanjerbjudandet som L.S. beskrivit till viss del av J.V:s uppgifter och det finns inget i målet som motbevisar L.S. uppgift om att bolaget fick rabatt genom att han valde kampanjen.

Sammantaget anser tingsrätten att det finns flera omständigheter som talar för att L.S. hade för avsikt att för egen del tillgodogöra sig drönarna och spelkonsolerna. Emellertid har L.S. lämnat förklaringar som inte motbevisats av bolaget och bolaget har dessutom fått de inköpta produkterna, som senare använts i bolaget, billigare genom att L.S. valde kampanjerna. Vid en samlad bedömning anser tingsrätten inte att Securitas styrkt att L.S. avsikt var att privat ta emot eller tillskansa sig drönarna eller spelkonsolerna.

#### *Hemlarmet m.m.*

Det är ostridigt att L.S. beställt och attesterat inköp av ett batteri till den larmutrustning som han hade hemma och att han låtit bolaget stå för kostnaden. Det är vidare ostridigt att L.S. tagit hem komponenter från bolaget och byggt ett hemlarm av dessa samt att han senare låtit bolaget stå för kostnaden av larmabonnemanget.

L.S. har berättat att han, sedan 2005, har tagit hem överblivet material eller produkter som skulle skrotas till att bygga hemlarmet och enligt honom var hemlarmet ingen avancerad utrustning utan ett vanligt trådlöst larm. Han har vidare uppgett att han under 2005 kom överens med dåvarande regionchefen om att han fick ta hem en larmväska och att han sedan uppdaterat samt

provat olika produkter hemma hos sig. Han har även förklarat att han godkände och attesterade inköpet av batteriet till larmutrustningen samt abonnemangskostnaden eftersom hemlarmet tillhörde Securitas och då bör bolaget stå för kostnaden.

H.B., regionchef på Securitas och L.S:s närmaste chef, har berättat att han fick kännedom om hemlarmet först när L.S. själv lämnade in larmväskan i samband med att L.S. underrättades om avskedandet. Han har vidare berättat att endast VD:n på bolaget får attestera egna kostnader.

J.B., anställd på enheten Hyrlarm, har uppgett att han har ett hemlarm hemma som han byggt av gamla produkter som han lagat men han har inte larmet uppkopplat till Securitas larmcentral. Han har även berättat att det hemlarm som L.S. lämnade in i samband med avskedandet bestod av nyare produkter, inte begagnade, och han uppskattade att nypris för dessa produkter uppgick till ca 52 000 kr men han vet inte vad komponenterna hade för värde i mars 2017.

Tingsrätten konstaterar att L.S. använt produkter från bolaget till att bygga ett privat hemlarm men tingsrätten anser inte att det är styrkt i vilket skick dessa komponenter var eller deras värde. Vidare anser tingsrätten att L.S:s förklaring om att larmet tillhörde Securitas och att bolaget därför borde stå för kostnaden av batteriet och uppkopplingen, stöds till viss del av att han, i samband med avskedandet, självvalt valde att lämna tillbaka larmväskan med alla komponenter och att han kopplade upp larmet till Securitas larmcentral. Såsom redan konstaterats är det ostridigt att L.S. lät bolaget stå för kostnaden för larmabonnemanget och ett batteri till larmet.

#### *Telefonfodralen*

Det är ostridigt att L.S. beställt och attesterat inköp av telefonfodral till sin privata cykel, att telefonfodralet som köptes in i december 2016 kostade 150 kr och att han låtit bolagets stå för kostnaden av inköp till sin cykel vid totalt tre tillfällen.

L.S. har uppgett att han trodde att han fick attestera inköpen själv eftersom han fick attestera telefonen själv samt att han trodde att bolaget skulle stå för kostnaden eftersom bolaget stod för telefonen och andra tillbehör.

H.B. och D.B. har varit tydliga med att man inte får attestera egna kostnader oavsett belopp och att egna inköp ska attesteras av närmaste chef. Deras uppfattning stöds även av bolagets attesteringspolicy som lämnats in som skriftlig bevisning i målet.

Tingsrätten anser att det är utrett att L.S., i strid med bolagets policy för attestering, godkänt och attesterat egna kostnader. Såsom redan nämnts är det ostridigt att L.S. köpt telefonfodralen till sin privata cykel och låtit Securitas stå för kostnaderna. Det är däremot inte utrett om bolaget gentemot sina anställda stod för sådana kostnader.

*Slutsats*

Tingsrätten har ovan funnit det utrett att L.S.

- förvarat drönare och spelkonsoler i sitt garage,
- byggt ett privat hemlarm av komponenter från Securitas,
- låtit Securitas stå för hemlarmets abonnemangskostnad, kostnaden för ett batteri och för tre telefonfodral till sin privata cykel, samt
- brutit mot bolagets policy för attestering av fakturor när han godkände inköpen av telefonfordralen.

Tingsrätten anser däremot inte att Securitas styrkt att L.S. *privat tagit emot eller tillskansat* sig fyra drönare och tre spelkonsoler. Det är alltså inte visat att L.S. haft för avsikt att behålla egendom som tillhörde arbetsgivaren för egen del. Det är heller inte visat att L.S:s hemlarm bestod av nya produkter till ett värde om ca 52 000 kr.

**Hade bolaget laglig grund för avskedandet?**

Frågan som tingsrätten nu har att ta ställning till är om bolaget, utifrån vad som är utrett i målet, hade tillräckliga skäl för att avskeda L.S.

En arbetsgivare har rätt att avskeda en arbetstagare som grovt har åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren, se 18 § första stycket anställningsskyddslagen. Med detta förstås enligt förarbetena till anställningsskyddslagen ett sådant avsiktligt eller grovt vårdslöst agerande som inte rimligen ska behöva tålas i något rättsförhållande (prop. 1973:129 s. 254 ff). Uppsåtlig brottslighet eller ohederligt handlande riktat mot arbetsgivaren eller arbetskollegor utgör normalt grund för avskedande. Även tillgrepp av saker med lågt värde från arbetsplatsen eller andra förmögenhetsbrott som begås i tjänsten kan leda till avsked (se exempelvis AD 2012 nr 76, AD 2002 nr 83, AD 2001 nr 35 och AD 1998 nr 2 och 25). Vid bedömningen av om det föreligger grund för avskedande sker i allmänhet en värdering av misskötsamhetens karaktär och arbetstagarens ställning m.m. Men till skillnad från när en prövning görs av om saklig grund föreligger för uppsägning på grund av personliga skäl enligt 7 § anställningsskyddslagen, tillmäts ålder, anställningstid, tidigare felfri tjänstgöring etc. begränsad betydelse vid bedömningen (se prop. 1973:129 s. 255 samt exempelvis AD 2000 nr 28 och AD 1998 nr 30). Ett avskedande innebär att anställningen avslutas omedelbart.

Vad gäller förhållandena att L.S. förvarat drönarna och spelkonsolerna hemma i sitt garage trots att dessa tillhörde bolaget anser tingsrätten att hans handlande varit olämpligt, särskilt eftersom han haft drönarna under en längre tid utan att tydligt meddela sin chef. Såsom ovan nämnts kan tillgrepp av saker från arbetsplatsen utgöra grund för avskedande och Arbetsdomstolen har i sin praxis tillämpat ett stängt betraktelsesätt när det gäller bl.a. tillgrepp på arbetsplatsen. I detta fall är det dock inte visat att L.S. haft för avsikt att tillägna sig sakerna eller att det varit förbjudet att tillfälligt ta hem produkter från bolaget. Trots L.S. olämpliga beteende anser tingsrätten inte att handlingarna visat på sådant ohederligt handlande att agerandet i sig kan utgöra laglig grund för avskedande.

När det gäller omständigheten att L.S. byggt ett privat hemlarm av komponenter från Securitas konstaterar tingsrätten att det är svårt att särskilt kritisera just L.S. eftersom även andra anställda på enheten Hyrlarm hade byggt hemlarm av produkter som tillhörde arbetsgivaren. Av den anledningen kan inte heller hans agerande i den delen utgöra grund för avskedande.

Beträffande omständigheterna kring hemlarmets abonnemangskostnad, kostnaden för ett batteri och för tre telefonfodral till den privata cykeln anser tingsrätten att det inte går att bortse från L.S:s förklaring att han trott att Securitas skulle bekosta köpen. Dessutom rör det sig om ytterst begränsade belopp. Tingsrätten anser därför att handlandet inte utgjort sådant illojalt beteende som kan utgöra grund för avskedande.

Vad gäller omständigheten att L.S. brutit mot bolagets attesteringspolicy vid inköp av telefonfodral som han själv skulle använda, anser tingsrätten att detta var obetänksamt från hans sida, särskilt eftersom han var chef på avdelningen och själv hade attesteringsrätt. Eftersom L.S. hade rätt att attestera fakturor utan att de granskades av överordnad chef byggde hans position i hög grad på förtroende. L.S. har därför genom sitt handlande åsidosatt centrala förpliktelser i anställningen och hans agerande får anses påverka Securitas förtroende för honom. Emellertid har åsidosättandet skett vid ett ytterst begränsat antal tillfällen och beträffande endast obetydliga belopp. Med hänsyn härtill anser tingsrätten att hans agerande inte i sig varit av sådan omfattning att tillräckliga skäl för avskedande föreläggat.

Tingsrätten anser alltså att nämnda omständigheter var för sig inte har utgjort skäl för att avskeda L.S. Frågan är då om de sammantagna är att anse som tillräckliga skäl för avskedande. Arbetsdomstolen har uttalat att säkerhetsbranschen kan ställa särskilt höga krav på sina medarbetare (se exempelvis AD 1999 nr 144). Vad Arbetsdomstolen då har avsett är att det kan ställas höga krav på att personalens beteende och agerande inte får innebära en risk för påtaglig skada hos bolaget i form av mistat förtroende hos kunder och tillståndsgivande myndigheter. Tingsrätten anser att det kan läggas L.S. till last hur han hanterat bonusarna, attesträtten och egna inköp. Bristerna i L.S:s agerande har dock inte direkt inneburit en risk för påtaglig skada hos bolaget i form av förlorat förtroende hos kunder eller tillståndsgivande myndigheter och inte heller någon nämnvärd ekonomisk skada. Sammantaget anser tingsrätten att de brister i L.S:s agerande som har framkommit inte heller sammantagna kan utgöra ett sådant grovt åsidosättande som avses i 18 § första stycket anställningsskyddslagen. Tingsrätten anser därför att det inte har föreläggat laglig grund för avskedande och att L.S. alltså avskedats i strid mot regleringen i anställningsskyddslagen. Avskedandet ska således ogiltigförklaras.

#### **Vilken ersättning ska L.S. få?**

Eftersom avskedandet ska ogiltigförklaras är Securitas skyldig att betala lön för tiden efter avskedandet och allmänt skadestånd för den kränkning som det felaktiga avskedandet inneburit. Vad avser det allmänna skadeståndet

har bolaget inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig. Vid bedömningen av beloppets storlek anser tingsrätten att det ska beaktas att det funnit skäl att kritisera L.S. för hans agerande, särskilt hanteringen av bonusarna, attesträkten och de egna inköpen. Skadeståndet bör därmed sättas lägre än vad som vanligen döms ut vid oriktiga avskedanden. Tingsrätten anser att det allmänna skadeståndet skäligen kan bestämmas till 50 000 kr.

### **Rättegångskostnader**

Utgången i målet medför att Securitas ska ersätta L.S:s rättegångskostnader. Securitas har inte vitsordat det belopp som L.S. har yrkat i denna del. Enligt 18 kap. 8 § rättegångsbalken ska ersättning för rättegångskostnad fullt motsvara kostnaden för rättegångens förberedande och talans utgörande jämte arvode till ombud eller biträde, såvitt kostnaden varit skäligen påkallad för tillvaratagande av partens rätt. Ersättning ska också utgå för partens arbete och tidsspillan i anledning av rättegången. Det har inte i detta fall kommit fram något skäl att avvika från regleringen (jfr 5 kap. 2 § och 3 § arbetstvistlagen).

Det är tingsrättens uppfattning att det av L.S. begärda beloppet för ombudsarvode är väl tilltaget med hänsyn till tvistens beskaffenhet och omfattning. Målet har visserligen pågått sedan juli 2017 och huvudförhandling har ställts in vid två tillfällen, vid ett tillfälle på grund av att L.S. krävt att vissa omständigheter skulle utredas ytterligare, och vid ett tillfälle på grund av att ett vittne var sjukt. Tingsrätten förstår att detta medfört merarbete men det begärda arvodet framstår ändå som väl högt. Någon närmare specifikation av hur många timmars arbete som nedlagt har inte heller gjorts, vilket försvårar bedömningen av arvodets skälighet. Tingsrätten bedömer sammantaget att ett ombudsarvode om 200 000 kr, inklusive mervärdesskatt, är skäligt.

### **DOMSLUT**

1. Tingsrätten ogiltigförklarar avskedandet av L.S.
2. Tingsrätten förpliktar Securitas Sverige AB att till L.S. betala lön med 37 800 kr per månad och pensions- samt semesterförmåner för perioden den 20 februari 2017 till den 12 december 2018.
3. Tingsrätten förpliktar Securitas Sverige AB att till L.S. betala 50 000 kr i allmänt skadestånd samt ränta enligt 6 § räntelagen från den 18 juli 2017 till dess betalning sker.
4. Securitas Sverige AB ska ersätta L.S:s rättegångskostnad med 206 783 kr, varav 200 000 kr avser ombudsarvode inklusive mervärdesskatt, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från denna dag till dess betalning sker.